

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izjema nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznani le enkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Prana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 27. januarja.

Novo izvoljeni poslanec dr. Knotz, nemški Pemec, pristaš najskrajniše nemško-narodne stranke, stavil je v poslednji seji interpelacijo do justičnega ministra zaradi nečloveškega ravnanja z necim dr. Staherjem in tovariši, ki so bili v preiskovalnem zaporu zaradi necih govorov, v kojih je deželna sodnija našla zločin veleizdaje. Knotz je trdil, da se je v zaporu ž njimi tako ravvalo, kakor s kakim navadnim hudodelnikom, da so bili zaprti v mokrotnih luknjah, da so morali jesti jetniško hrano, da neso smeli brati knjig in časnikov itd. Gospod minister Pražak je na to izzivajočo interpelacijo precej danes odgovoril in dokazal, da so vse trditve dra. Knotza neresnične in popolnem neosnovane. Dotični Staherjevi ljubljenci imeli so zdrave prostore, dobivali hrano iz gostilne in dr. Knotz jim je sam vsaki dan pošiljal črno kavo po obedu. Tudi knjige in časnike so dobivali in ko je ministerstvo poizvedelo, da so se zaprti, uložilo je samo pri cesarji prošnjo, da naj dovoli ustaviti preiskavo. Kdo se ne spominja, kako se je pod Giskro in Lasserjem ravvalo s českimi časnikarji. Bili so zaprti v istih prostorih s najpodležiji hudodelniki in ravno se je ž njimi res nečloveško. Tačas je vse to odobraval ista stranka, ki je zdaj silno razljutena, da so sodnije segale po jedni njihovih glav.

Pri prvem branji o novem vladnem načrtu glede severne železnice oglašil se je Schönerer, kateri se je zopet ostro izrazil proti predlogu in odločno zahteval, da se železnica podpravi. Po vladnem predlogu, meni Schönerer, ni se oziralo na državne finance, ampak le na finance Rothschilda, glavnega delničarja severne železnice. Dunajsko žurnalistiko imenuje „Schandpresse“ in njeno pisanje gnusno. K redu ni bil poklican, da si je zelo ostro napadal trgovskega ministra.

Za njim je govoril dr. Herbst in priznati se mora, da je razkril vse slabe strani po vladni predloženega načrta. Po njegovem mnenju bi se severna železnica morala podpravi. Posebno smeši tisto juriško avtoriteto, na katero se sklicuje vlada.

Trgovinski minister brani predlog proti Herbstovim napadom ter izjavlja, da je omenjena

avtoriteta predsednik najvišjega sodišča — Schmerling. Po mnenju ministrovem je nova nagodba s severno železnico v korist državnim financam in prvi pot k podržavljenji.

Predlog se je izročil železniškemu odseku v pretres.

V Hohenwartovem klubu je g. baron Giovannelli v imenu vsega kluba čestital g. grofu Hohenwartu in dodal prošnjo, da se naj tudi v prihodnje ne odreče delovanju v poslanski zbornici. Grof Hohenwart, zahvalivši se, je odgovoril, da zdaj še ne more ničesar obljubiti, ker to zavisi od mnenja na najvišem mestu. Tudi česki in poljski klub izrekla sta mu željo, da naj ostane v zbornici.

Vlada in naše šolske zahteve v Trstu.

Mej kratkovidnimi člani našega političnega društva „Edinosti“ se je marsikateri veselil, opazujoč, kako misli deželna vlada kranjska prisiliti mestni zbor Ljubljanski, da bode za ono peščico nemških otrok ustanovil nemško ljudsko. Tako, mislili so in še mislijo, bode primorska vlada v Trstu prisilila mestni zbor Tržaški, da bode znanerj prošnji slovenskih starišev v Trstu ustregel in nam ustanovil vsaj dve toli potrebni slovenski ljudski šoli. Prazne nade! Naj nam odbor „Edinosti“ v bodočem obnem zboru nasvetuje se toli dobro podprte nasvete, naj mi te predloge jednoglasno sklepamo, šole slovanske v Trstu vender ne bomo dobili, ko bi jo vsled naših sklepov pričakovali od mestnega zbora, od vlade, ki ima mestni zbor k temu prisiliti! Naša vlada je ostra le nasproti Slovanom, zlasti nasproti Slovincem, ker dobro vé, da naš prepoblevni narod bode jej po volji plesal, naj mu zapoje pesen po bolj ali manj trdo napeti struni. Udaja se pa naša vlada vsem zahtevam in željam naših Lahov. Kdo bi pričakoval od vlade, da bi iz našega mestnega zbora izsilila Lahom toli zoperne slovanske ljudske šole? — Pri tej priliki naj pojasnimo neko stvar, ki je neznana Slovincem, neznana celo uredništvom slovenskih časopisov, če prav ti večkrat nanjo zavračajo. In ravno ta stvar naj očitniše pričuje, kako malo nam se je nadejati v rečenem vprašanji od primorske vlade, od ministerstva ali celo od upravnega sodišča. Neprestano se piše in govori, da imamo v Trstu poseben deželni

šolski svet. Res, imeli bi ga imeti, kakor ga imajo druge dežele tostran Litave, ker po ustavi je Trst z okolico nezavisna dežela, jednako nezavisna, kot je poknežena grofija Goriška ali pa mejna grofija Istverska, ki obe imata kot najvišji šolski oblasti posebna šolska sveta. Takega deželnega šolskega sveta pa ni v Trstu. Zakaj ne? Zato ne, ker se vlada boji peščice Lahov ter se jim neprestano uklanja in dobriki. Ko so se dotični deželni šolski zakoni sklepali v deželnih zborih tostranskih dežel, predložila je bila vlada jednak zakon tudi Tržaškemu deželnemu zboru. Pa Tržaški deželni zbor je toli prenaradil posamične točke nasvetovanega zakona, da ga c. kr. vlada ni mogla cesarju v potrditev predložiti. Znano je, da je mestni zbor pri nas ob deželnozbornski dobi tudi deželni zbor; znano je, da se ves mestni zbor na vsaka tri leta z nova voli. In res, ko se je bil z nova izvolil mestni zbor, po takem tudi novi deželni zbor, predložila mu je vlada zopet močno prenaraden načrt o deželnem šolskem zakonu. A tudi tega ni hotela vzprejeti lahonska večina, če prav je načrt laški narodnosti dosta bolj ugajal, kakor prvokrat predloženi načrt. Laška večina — in k tej vrstili so se laški radikali in vladni laški konservativi, — ga je zopet toli preustrojila, da ga vlada ni mogla v potrditev predložiti. In od istega časa se vlada celo več upala ni, nasvetovati tak deželni šolski zakon, ali ga od Tržaškega deželnega zbora zahtevati. Zato v naši Tržaški deželi že 12 ali 14 let vlada neki provizorij, neko brezzakonje v šolskih stvareh. In mestni zbor ima v šolskih vprašanjih neomejeno oblast, pridobljeno od nesrečnih namestnikov barona Bacha in generala Möringa, ki sta Lahom vse privolila in priznala, celo pravico narodnost vedno zvestih Slovincem zatirati. Te peščice našopirjenih Lahov se boji vlada. Kako pa je vlada postopala nasproti tirolski deželi, kjer je konservativna večina v deželnem zboru isti šolski zakon prenarajala? Nasproti obširni tirolski deželi je poklicala celo ustavoverni državni zbor v Beči na pomoč — in ta je, kakor so onikrat cerkveni listi očitno trdili, prav zoper ustavne določbe za Tirole sklenil poseben deželni šolski zakon! A kaj takega se vlada ni upala za Trst nasvetovati državnemu zboru v Beči! Slavna vlada — in to velja o raznih ministerstvih — rajši molči ter pusti

LISTEK.

Potresi na Španjskem.

Dolga vrsta strahovitih nesreč, o katerih smo vkupe in posamič že poročali, zadela je pred štirimi tedni dve cvetoči in prekrasni pokrajini pirenejskega poluotoka. Škoda na blagu premakljivem in nepremakljivem, katera uradno še ni natančno cenjena, je velikanska in poginilo je na stotine ljudi. Vsled silnih zemeljskih potresov, ki so se pričeli o božičnih praznikih preteklega leta in se še vedno ponavljajo ter vedno novo žalost in škodo prouzročujejo, je veliko španjskih mest, trgov in vasij ali popolnem ali deloma razdejanih. Na tisoče ljudi je mrtvih, še veliko več pa ranjenih, strah pred nadaljno katastrofo prisilil je prebivalce mnogih krajev zapustiti svoja bivališča ter pobegniti na prosto pod milo nebo. Prenehanje vsakega opravlja, cvetoče obrti, vsega prometa in revščina so zli nasledki te strahovite prirodne prikazni.

Orjaške razpoke navstale so v zemlji in še celo v trdih skalah. V Frigilijani traja podzemeljsko

bobnenje in ropotanje neprestano dalje. Mesto Gnejevar postalo pozorišče jako čudne prikazni: od severa proti jugu in okolu celega mesta odprla se je zemeljska skorja; tri kilometre dolga razpoka je povprek tri metre široka in do 20 metrov globoka. Ilovca, na katerej stoji mesto, se ziblje ter vedno bolj in bolj pogreza. Meščani pripovedujejo, da so čutili najpreje navpičen sunek od zdolej navzgor in potem valovito gibanje.

Kraji, ki so največ trpeli po potresih, sestavljajo nekaj čveterovogelnik, ki ima na severovzhodu kot kot Granado, imejoč na jugovzhodu Motril, na severozahodu Antekvero na jugozahodu pa Malago. Daljava mej vzhodom in zahodom znaša 65 od severa do juga 33 angleških milj. Kakor poroča nek anglešk dopisnik, ki je španjskega kralja na potovanji spremljal, je škoda največja na vzhodnej strani, ako potegnemo skozi Lojo proti severu in skozi Velez-Malago proti jugu mejno črto. Pragorja Siere Nevada potres ni obiskal; zemeljski potres bil je mej gorami Siere Alhame, Tegade in Almijare in po deželi ravno proti severu in jugu od tega gorja ležečej. Vsa dežela od Loje do Alhame je prenapolnjena z groznimi učinki strašne katastrofe.

26. decembra 1884 čutili so, kakor že znano, v Madridu in po južnej Španiji dva silovita sunka. To silno prirodno prikazen, katera je osobito grozo širila po andaluških pokrajinah Granadi in Malagi, nazznanjevali so že tri dni prej lahki potresi v Vigu in Pontevedri.

Kaj daje povod potresom?

Naša zemlja je obla ali sferoid ter ima sedaj krogli podobno obliko, t. j. zemeljska os, 1713 zemljepisnih milj dolga, je 6 milj krajša, nego ravnikov premer. Zemlja bila je v začetku v ognjeno točkoem stanji. Ohlajenje, rekše utrjenje naše zemlje se je vršilo in se še vrši od zemeljskega površja proti sredini in domneva ter računa se, da je zemeljska skorja že okolu 10 zemljepisnih milj debela. Ostala notranjost naše zemlje je še dandanes v ognjenotočkoem stanji, od tod bljuvanja ognjenikov, potresi in gorki vrelci.

Temperatura, na naši zemlji vpliva le na gotovo določeno globočino, niže nahaja se stalna toplota n. pr. 10 stopinj R. v globočini 27 metrov. Od te zemeljske plasti nadalje narašča zemeljska gorkota proti središču tako, da se računi na vsakih 43 metrov jedno stopinjo R. več. Po tej teoriji, ka-

Lahom v Trstu vso oblast v šolskih stvarih, kot bi teh razmer ne poznala? Da, res, jedenkrat se je celo neki naučni minister v državnem zboru skliceval na deželni šolski svet v Trstu!! Le škoda, da ga poslej ni zavrnil eden izmed naših prvakov-poslancev, kateremu je bil pisatelj teh vrstic to čudovito zmoto naznanil. Kaj imamo pričakovati v takih razmerah? Pomoči od vlade, ki se nasproti Lahom sama sebi ne upa pomagati! Kaj je storiti? O tem drugo pot.

Ogersko-hrvatsko vprašanje.

Ogerska, Ogrri in njih zadeve, vzajemni odnosaji ogerskega kraljestva k različnim slovenskim narodnostim, spadajočim v tega kraljestva okvir — vedno bolj in bolj stopajo na pozorišče obče-evropske politike. Pomenljivo za značenje Oggerske v običnem političnem koncertu je to, da vsa mnenja in vsi odzivi o Oggerske v časopisih vodijo k dvema popolnem nasprotnima zaključkom. Jeden del evropskega časopisja povišuje pomen Oggerske do neke basniške mogočnosti, prorokuje, da bodo še poravnali račune z Rusijo in vsem slovanstvom, dokazuje celo, da vsa bodočnost Avstrije zavisi samo od ogerskega kraljestva; dočim nasprotniki Oggerske in ogerskega kraljestva izrekajo sodbo, da bo le popolnem uničena madjarska narodnost. Z jedno besedo, v vseh teh skrajnostih vlada popoln kaos pojmov, ki dokazujejo samo to, da bodo v bližnji bodočnosti Oggerske igrali veliko vlogo na poslednjem konci obče-evropskega voja; zlasti v politični usodi mnogih Slovanov in morda tudi vsega slovanstva. Oggerskom se ponuja priložnost, pokazati se svetu tako ali pa tako.

Sedaj je najvažnejše dnevno vprašanje v življenju Avstro Oggerske in avstrijskih Slovanov ogersko-hrvatsko vprašanje: kaj žele Hrvatje in kaj hočejo Oggerske in na čigavej strani je pravica? — evo zanimivo vprašanje, katero hočemo zasledovati po najnovejših in najboljših virih.

Kakor je znano, uživa Hrvatska obširno avtonomijo in v tem oziru je položaj Hrvatov dosti boljši, nego družih slovanskih narodov v Avstriji. Kdo bi morda vprašal, kaj jim je še treba?

„Die staatliche Selbstständigkeit“... odgovarja dr. Ivan Hunfalvi v poslednjem zvezku „Ungarische Revue“, katero izdaje akademija znanosti. Dr. Hunfalvi misli, da so težnje Hrvatov po državno-narodni nezavisnosti nesramnost, bedarija, da je to sploh nemogoče! Učeni doktor obrača svojo učeno polemiko najbolj proti Josipu Staretu, ki je dokazoval, da so Hrvatje po smrti Štefana II. (1102) iz hrvatske narodne dinastije poklicali na prestol kralja Kolomana s pogojem, da Hrvatska ostane politično popolnem samostojno kraljestvo. Nada se Starec sklicuje na priznanje nezavisnosti Hrvatske po kralji Sigismundu v 1397 letu in na to, da so Hrvatje po pobitju pri Morači (1526) bili si izbrali samostojnega kralja. Poleg tega so nasledniki Kolomana morali nalašč prihajati v Zagreb, da so bili kronani za hrvatskega kralja, ter so vsi nasledniki ogerskega prestola imeli naslov hrvatskega bana. Na ta fakta Hrvatje opirajo svoja zgodovinska prava in politično nezavisnost.

Hunfalvi zanikava zgodovinsko značenje vseh navedenih fakt, trdi, da je vse le laž, da nič takega nikdar ni bilo in da so Hrvati že za Kolomana

bili popolnem pridruženi ogerske kroni s Slavonijo in Dalmacijo vkupe. Pretresovaje vse zgodovinske dokaze Hrvatov, gospod Hunfalvi začenja svoje preiskavanje z argumenti in fakti še s polovice VI. stoletja in pojasnjuje, da se je politični del hrvatskega naroda, to je njegovi zastopniki, delujoči v imenu vsega naroda, vedno smatrali za Oggerske. O kakem narodnostnem nasprotju pa že zaradi tega ni govoriti, ker so narodnostni prepiri do konca XVIII. veka bili popolnem neznani. Do omenjenega časa je politični del vseh narodov bilo samo plemstvo; prosti narod se ni prav nič udeleževal tedanjih dogodkov, tedaj za nje ni prav nič odgovoren.

S tem se je na videz končal zgodovinski prepir ogerskih in hrvatskih učenjakov in mi ne vemo s kakimi dokazi se zopet pojavijo Slovani, sedaj zgodovinsko premagani od Oggerske. V vsakem slučaju se ta prepir mora nadaljevati, pa postaviti se mora na drugo, na narodno stališče namreč, in v tem slučaju so vse šanse za zmago na strani Hrvatov. Ne da se temu ugovarjati, da so prejšnje čase le plemeniti bili politični narod, drugih se ni jemalo v poštev; državni jezik ogerskega in državnega plemstva je pa bil latinski. Že to, da je ta jezik bil jezik vlade, da se je samo v njem govorilo v zborih, pri sodiščih itd., je zadosti, da se je ostali del (večji del) naroda odrinil od vsake udeležbe v običnih političnih in zakonodavskih delih plemstva. Narod latinskega jezika ni znal in je tedaj igral v političnih in javnih zadevah rolo otroka, ki še govoriti ne zna. V tem oziru se ogerski in hrvatski narod nista ločila prav nič drug od drugega. Ravno tako tudi tedanje plemstvo ni imelo nikakršne narodne barve, bilo je politično, to je ogersko, kakor je vsa tedanja inteligenca bila ogerska.

Pa razmere se menjajo in sedaj je tudi politične pravice pridobil oni del naroda, ki jih tedaj ni imel. Od tedaj vprašanje: Ali je on dolžen priznati to, kar se je ustanovilo brez njegovega dovoljenja? To vprašanje je postavljeno kategorično in jako zanimivo bi bil resen odgovor juristov nanj, pri čemer bi se pa morali ozirati na to, da politični dejatelji tega časa neso imeli nikakih pravomočnih pooblastil od ostalega naroda. Kakeršen koli naj že bode ta odgovor, to ostane resnica, da se je sedanji politični narod bistveno spremenil: sedaj ima politične pravice oni del naroda, ki jih prej ni imel. Poprej se je o njem sklepalo brez njegove vednosti, sedaj pa sklepa sam. To prirodno pravo hrvatskega naroda je oficijalno in zakonito potrdila država, ko mu je dala avtonomijo, in ž njjo lastni narodni parlament in vlado ter prepovedala rabo drugega jezika, nego hrvatskega. Kar se tiče poslednjega (jezika) ima hrvatski narod še to prednost, da je v hrvatskem saboru prepovedano govoriti madjarski v ogerskem državnem zboru pa je Hrvatom dovoljeno govoriti v hrvaščini.

Kako se bode rešilo to vprašanje in mnogo družih podobnih, pokazala bode najbrž bližnja bodočnost. (R. K.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 28. januarja.

Česki klub sklenil je poprositi grofa Hohenwartha, da bi se zaradi imenovanja predsednikom

najvišjega računišča ne odtegnil **zbornici poslancev**. Čehi se boje, da bi se potem, ko njega ne bode več v državnem zboru, začela rušiti sedanja večina. — Kakor se „Narod. Listom“ piše z Dunaja, vlada med českimi poslanci velika nevolja, ker so Čehi v poslednji šestletni državnozbornski dobi tako malo dosegli, kakor bi niti največji pesimist ne bil pričakoval. Zaradi tega mnogo českih poslancev ne misli pri novih volitvah vsprejeti nobenega mandata.

Dr. Fischhof je izbral svoje članke o rešenju **jezikovnega vprašanja** v Avstriji, katere je ob svojem času priobčilo „W. All. Ztg.“ v posebno knjižico, katerej je pridejal še nekaj novih podatkov. Kakor je znano, hotel je ta mož, da bi se nemščini v naši državi priznala taka kulturno prednost, kakor jo ima latinščina ali grščina sploh v vsem izobraženem svetu. S to rešitvijo jezikovnega vprašanja pa neso bili zadovoljni niti Nemci niti Slovani. Po teh nasvetih se jezikovno vprašanje pač ne bode rešilo, a zanimiva je ta knjižica vse-kakor zaradi mnogih podatkov o jezikovnih razmerah v evropskih in neevropskih državah.

Brnski mestni zbor sklenil je pritožiti se pri upravnem sodišči proti nalogu naučnega ministerstva, da mora osnovati še tretjo česko šolo.

Klub **hrvatske** stranke prava izdal je oklic na volilce onih krajev, ki so člane tega kluba po dvakrat volili. V tem oklicu se razjasnjuje, kateri uzroki so vodili poslance Davida Starčevića, Hinkovića in Ivandijo pri odločitvi, katere mandate da obdržijo. Volilecem okrajev Križ, Ivanić, Koprivnica in Petrinja izveka stranka svojo zahvalo. H kratu se pa zopet obrača do njih, da pri novej volitvi volijo kandidate stranke prava. Kandidati se bodo pozneje določili. Pa tudi za druge okraje, ki so izpraznjeni, bodo Starčevićevci postavili svoje kandidate.

Vnanje države.

Srbska vlada se je obrnila do Turčije, da bi osnovala konzulstva v nekaterih makedonskih mestih. Turčija se je odločno izrekla proti temu. — Srbska skupščina sklicana je na 8. dan aprila v Niš, kamor odpotuje tudi kraljevi dvor. — Upravni odbor srbske narodne banke je zopet predlagal Cedo Mijatovića prvo loco, trgovca Antulo secondo loco in svetnika kasacijskega sodišča Gjoko Pavlovića tertio loco za bankinega guvernerja, četudi je že dvakrat bilo zavrnjeno to predlaganje.

Londonska policija zaprla je v soboto nekega moža, kateri je na sumu, da je sokrivec poslednjega **anarhičnega** dinamitnega atentata. Izročili so ga Bowstreetske policijske sodnijsi. Izpovedal je, da mu je ime Gilbert, da je 23 let star ter je pod imenom Cunningham prišel iz Amerike. Po policijskih poizvedbah je on doma iz grofije Cork, je pet let živel v Ameriki ter se je vrnil poslednjo jesen na Angleško. — V nedeljo so že socialisti na nekem shodu v Chicagu proslavljali Londonski atentat in priporočali dinamit proti premožnejšim razredom. — Brat v Hockenheimu zaprtega rokodelskega pomočnika naznanil je policiji, da je njegov brat res umoril Rumpffia. Zaprtemu je ime Julij Lieske, ter je čevljar, doma v Zossenu. Tri leta že ni bil doma. Sedaj je prišel iz Švice, kamor se je hotel peš zopet vrniti.

Ker že ni nekaj dni nobenih poročil od generala Stewarta, so že angleški vladni krogi jako vznemirjeni. Mogoče je, da so mu pretrgali zvezo z glavno vojsko puntarski **Sudan**. Po poročilih iz Aleksandrije ima sovražnik močne utrdbe pri Metameh-u. Pri Berberji je neki 8000 puntarskih Arabcev. General Stewart ima neki ukaz z Gordonom s helioskopom občevati. Če tudi je še nad 90 angleških milj od Kartuma, vender je zaradi ugodnih krajevnih razmer mogoče, da pride kako poročilo v Kartum. Potem bi pa Stewart in Gordon vsak z jedne strani napala sovražnika in, prema-

tera se opira na razna opazovanja in izkustva v rudokopih, predorih, arteških vodnjakih itd., vreje voda že v globočini 6322 metrov in v globočini 41.093 m. nahaja se granit v razstopljenem t. j. v ognjenotekočem stanju.

Ker se zemlja proti svoji sredini strjuje, ker vsled tega strjevanja ognjenotekočih tvorb navstaja praznote, s plinom napolnjene, ker se vrši pod zemeljsko skorjo neprestano premikanje, pogrezanje, sme se zaključevati, da se čutijo vse te premembe kolikor toliko tudi na naše zemlje površji.

Uzrok vsem potresom, ki so se do sedaj po vsem svetu čutili in opazovali — je v ognjeno tekočem stanju naše zemeljske sredice. Silne ekspanzivne moči plinov in hlapov bruhajo proti površju in ta mehanična sila prouzročuje potrese.

Navadno je potres trojen: suvajoč, valovit ali pa vrteč. Prve vrste potres prouzročen po podzemeljskih silah pojavlja se v navpičnih sunkih, ki butajo od spodaj navzgor v zemeljsko skorjo.

Vsled poročil iz Madrida zadel je nesrečno mesto Alhama tak suvajoč potres ter je kakor znano, popolnem porušil in veliko ljudij ubil. Kadar se gibanje ali potres širi od kakega središča dalje na

druge kraje, se trese zemlja isto tako, kakor se giblje valovito morje. Tak potres se zove valoviti potres. Na Španjskem bilo je središče potresa mesto Alhama, od koder se je valovito tresenje pomikalo v vedno slabejih sunkih dalje do severozahoda v Vigu in do jugovzhoda na Balearskih otokih. Tre-tja vrsta potresa je taka, da se vrte stvari okrog svoje lastne osi. Ta potres je najstrahovitejša in najhujša prirodna prikazen, ki pokončava vse, kar doseže.

Zadnji potresi v Španiji bili so suvajoči in valoviti ter so prouzročili velikansko škodo po prelepih pokrajinah južnega pirenejskega poluotoka. Pokrajina Granada s površjem 12.787,5 km. broji 477.719 prebivalcev in Malaga s 7312,9 km. ima 500.231 prebivalcev. Potres zadel je najlepše kraje okolu Granade, Motrila, Malage in Velez — Malage — kraje, ki so bili od 711. pa do 1492. leta, t. j. skozi 781 let pod vladno Mavrov, katerih potomci se še sedaj odklikujejo po lepej postavi, črnih očeh, svetlo črnih lasih, in katerih krajev ženske so najbrdkeje in najzanimiveje cele Španije. Dežela je jako bogata in rodovitna. Žita, južno ovočje, kovine in rude, živine: vsega se dobo dovolj; še bombaža, sladornih nasadov itd. se ne manjka. Kaka razlika!

Pred štirimi tedni bogata in srečna — sedaj pa revna nesrečna Andaluzija! Popolnem razdejana so mesta: Torroks, Carrilas de Aceituno, Periana, Alhama, Jayena, Albuñuelas in Albunol, poškodovani pa kraji: Nerja, Frigiliana, Velez-Malaga, Benamargosa, Vinnuela, Alfarnate, Zafarraya, Malaga, Antekvera, Archidona, Salar, Cacin in Granada, in slednjič manj poškodovani kraji: Loja, Casa Bermeja, Comares, Algarrobo, Olivar in Beznar.

Število žrtev ni še natanko določeno, narašča pa dan na dan in, ker se potresi še vedno ponavljajo in je vsled tega prestrašeno ljudstvo kar trumoma pobegnilo, se nam ni še kmalu nadejati natančnih in zanesljivih statističnih podatkov o ponesrečencih in o velikanski škodi.

Konečno treba je še omeniti, da so vsi kraji, katere so zadeli potresi po dolinah in nižavah na jugu od Geuila. Jako čudno je tudi to, da se vrste skoro vsi ponesrečeni kraji okolu vrha jednakokrakega trikotja, ako si osnovnico mislimo do končiča (Vigo, Balearski otoki), oba trikotna kraka pa od Malage do Vigo in Balearskih otokov. Višina tega trikotja pa meri na ravnost v mesto Malago.

Beta.

gavši ga, se združila. Ravno tako kakor angleška je tudi italijanska vlada v skrbeh zaradi nevspehov v Sudanu, ker se je neki zavezala, nadomestiti angleške garnizije ob Radečem morji, ko te odidejo v Sudan na pomoč. — General Stephenson v Suakimu dobil je že povelje pripraviti se na odhod v Berber. Misli se, da angleške garnizije v Masauah-u, Zeilah-u in Berberah-u odidejo v Suakim, da se pridružijo Stephensonu.

Domače stvari.

— (Davkovska novela.) Z Dunaja se poroča, da je Lichtensteinov klub, v katerem so večinoma poslanci kmetijskih volilnih okrajev, odločno proti davkovski noveli, ki jo je v našem listu in v včerajšnjem „Slovcu“ tako navdušeno zagovarjal notranjski poslanec gosp. Adolf Obreza. Gosp. dr. Gregorič naj bode ta vest v zadostilo za ljubeznivosti, s katerimi ga pita omenjeni poslanec.

— (Banka „Slavija“ „Narodnemu domu“.) Kakor znano, pristopila je banka „Slavija“ za prvega ustanovnika k društvu „Narodni dom“. Prvo polovico ustanovnine v znesku 500 gl. plačala je takoj o pristopu; družih 500 gl. pa je nje tukajšnji glavni zastop izročil včeraj blagajniku „Narodnega doma“. — In v Slovencih se doslej ni našel še niti jeden ustanovnik! Zares, sram nas mora biti naše požrtvovalnosti!

— (Osobne vesti.) Poštar in načelnik železniške postaje v Prestranku g. Aleksander Reiprich odlikovan je za mnogoletno zvesto službovanje zlatim križcem za zasluge. — Častnikoma v rezervi sta imenovana kadeta gg.: Teodor Trbuhovič pl. Schlachtenschwert in Emil Tönnies.

— (Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske) bil je danes dopoldne v magistratni dvorani. Dasi je bilo zborovanje napovedano ob 9. uri pričelo se je stoprav ob 11. uri dopoldne, ker poprej ni bilo za sklepčnost (32) potrebnega števila udov. Z dežele je prišlo zaradi hudega mraza in slabih potov le malo članov. Ker je društveni predsednik g. baron Karol Wurzbach zbolel kakor navadno o vsakem občnem zboru, vodil je občnega zbora obravnave prav spretno g. podpredsednik J. Seunig. Navzočna sta bila pri zborovanju g. dežel. predsednik baron Winkler in g. deželni glavar grof Thurn. Obravnave, o katerih bomo obširneje poročali, trajale so do 1. ure popoldne. V centralni odbor bil je vnovič voljen izstopivši odbornik gosp. Rajmund Kastelec. Konec zborovanja vprašal je društveni tajnik g. Pirč g. dežel. predsejnika, kaj je s toliko zaželeno postavo za povzdigo živinoreje na Kranjskem? G. deželni predsednik je odgovoril, da je o tej zadevi sklical enketo ter jej predložil postavni načrt, kateri je sam izdelal. Pozneje pa je napravil nov načrt, ki se naslanja na postavni načrt občinske postave, katero je on meseca avgusta l. l. izdelal. Ta načrt predložil se je ministerstvu notranjih zadev, drugi pa poljedeljskemu ministerstvu. Slednje je že odgovorilo, da s kmetijsko-tehniškega stališča ni načeloma ničesar ugovarjati temu načrtu, a ker se naslanja na novi načrt občinske postave, se bode kot vladna predloga deželnemu zboru kranjskemu predložil le ob enem z istim. To se bode gotovo v prihodnjem zasedanju deželnega zbora z obema načrtoma zgodilo.

— (Politika namestu zgodovine.) Na tukajšnji gimnaziji poučuje nek profesor, kateri je nekdanj nazivljaj našo lepo deželo z jako neestetičnim imenom, čestokrat dijake namestu v zgodovini ali nemščini, rajši v politiki. Hvalisa, poveljuje in povzdiguje Nemce, Pruse in vsa njihova dejanja ob enem pa zaničuje narod slovenski in slovanski. „V teku 30 let,“ pravi v proroškem duhu naš veleučeni politik in profesor, „bodo Nemci prepluli in podjarmili ves slovanski in slovenski svet; saj jeden milijon Slovencev in malo število Slovanov ogromnemu številu Nemcev nikakor ne more kljubovati. Spominjali se boste, dragi moji, mojih besed in se uverili, da sem istino govoril in resnico prorokoval. Po vsej Ameriki nečuveno naglo napreduje nemško čuvstvo in kmalu bodo se vzdignili amerikanski Nemci ter prihiteli evropskim Nemcem na pomoč in potolkli ves slovanski svet.“ Tako in jednako politikuje uzorni učitelj svojim mladim učencem in na vse možne načine skuša izneveriti rodoljubna mlada srca našemu narodu. To godi se v nižjih razredih, kjer se šola nežna in še boječa se mladina, katere krivi prorok vedno in dosledno zatrjuje: „Was in der Schule gekocht wird, soll in der Schule verdaut werden.“ A kljubu vsemu žuganju zvedeli smo, kako ta Nemec pri nas poučuje našo mladino, in ves svet

naj zve to neveselo vest, katero lahko potrdijo vsi gimnazijalci, ki so prepogostem primorani poslušati tako nedostojno in zasramovalno politiko svojega učitelja. A profesor, ki se je zopet preobjedel na šega kruha, tudi nikdar ne pozabi svojih učencev svariti pred politiko rekoč: „Nur keine Politik treiben!“ katere besede pa njemu najbolj veljajo, ker šola ni — politični zavod. Medice, cura se ipsum!

— (V pravdi krvavcev Ljubljanskih) obsojen je bil krojač Fr. Železnikar na 8 let težke ječe, poostrene s postom. Proti tej obsodbi oziroma proti odmerjeni kazni pritožilo se je državno pravdnistvo in c. kr. nadsodnija v Gradci zvišala je vsled te pritožbe kazen na deset let težke ječe poostrene s postom.

— (Tretji redni občni zbor „Kmet-ske posojilnice Ljubljanske okolice“) v Ljubljani vršil se je dne 25. januarja t. l. Pri zboru zastopanih je bilo 38 deležev. Po pozdravu načelnika poročal je blagajnik o stanju društva in polagal letne račune. Iz tega poročila povzamemo, da društvo šteje 32 deležnikov, kateri imajo 100 deležev po 100 gl., to je 10.000 gl. glavnice. Denarni promet društva pomnožil se je od prejšnjega leta za 78.950 gl. in 82 kr. in znaša 216.782 gl. in 78 kr. Hranilne uloge pomnožile so se tekom leta za 9076 gl. in 33 kr. in znašajo koncem leta 45.666 gl. in 83 kr. Posojila pomnožila so se za 16.298 gl. in 79 kr. in ima društvo razposojenega 28 strankam proti intabulaciji in 69 strankam na menice koncem leta 53.460 gl. in 79 krajc. Po predlogu nadzorstva razdelil se je letni dobiček znašajoč 1469 gl. 5 kr. tako: deležnikom se izplača na njihove deleže à 100 gl. po 6 gl. na delež, rezervnemu fondu pridene se 500 gl. in bode znašal vsled tega sedaj 1300 gold. — Nagrade ravnateljskemu odboru dovoli se 300 gl. Za dobrodelne namene se določi: za „kolegium Marianum“ 10 gl. — ravnatoliko za revne dijake, ki v ljudske kuhinji jed dobivajo. Dobljeni dobiček „Narodnega doma“ v vrednosti 5 gl. podari se Čitalnici v Šiški. Ostanek dobička z 49 gl. in 5 kr. pripiše se na račun dobička za leto 1885. V ravnateljski odbor izvoljeni so bili: ravnatelj Janez Knez star. župan v Spodnji Šiški, blagajnik Ant. Knez, trgovec v Ljubljani, kontrolor Martin Baudek, župan v Vodmatu; za odbornikana domestnika: A. Jenko, pekovski mojster v Ljubljani in Vinko Ogorelec, župan v Šmarji. V nadzorstvo: E. Ločnikar, župan na Viču, drd. S. Kotnik, posestnik v Ljubljani in dr. Josip Vošnjak, deželni in državni poslanec. Za premembo društvenih pravil volil se je posebni odsek 4 članov, kateri ima nalogo té izdelati in predložiti prihodnjemu občnemu zboru v odobrenje.

— (Zadušili) bi se bili včeraj popoldne v Kravji Dolini št. 28 otroci, ki so v sobo zaprti igrali z žveplenkami, da ni v hiši stanujoč ud požarne brambe zaduhal smodu, vrata ulomil in že omamljene otroke rešil.

— (Nezgod.) V g. Glob očnika novi tovarni za žične žreblje pala je včeraj popoldne pri postavljanji nekega stroja železna krogla nekemu delavcu na glavo in ga težko poškodovala.

— (Streha) podrla se je pod težo snega včeraj popoldne z velikim ropotom nad magacinom (bettenmagazin) v tukajšnji vojaški bolnici.

— (Tatvine.) Pustni teden ni več daleč, torej Ljubljanski tatovi skrbje, da se pravočasno s potrebno pečenko in svinjino preskrbe. Na Poljanskem nasipu ukrali so neznani tatovi g. Piškurjevi dve tolsti gosi, na sv. Petra predmestji pri gosp. Pukelsteinu pa iz dimnika pet kosov dobro prekaženega svinjskega mesa. — Pekovskemu mojstru gosp. Žagarju ukral je njegov vajenec Klemenčič iz škrinje razne obleke, vredne nad 20 gl. in jo popihal. — Na zadnjem plesu v Kozlerjevi pivovarni vzel je neki gospod poleg svojega klobuka, še družega, ki je bil lastnina vnetemu plesalcu. A pred gledališčem se tat in okradeni predvčeraj srečata. Tat je imel ukradeni klobuk na glavi in pričela se je velika rabuka, dokler ni policija posredovala. Tat se je tam udal, da je klobuk vzel, a izgovarjal se je, da je bil pijan.

— (Narodna Čitalnica v Kamniku) priredi besedo v nedeljo v 1. dan februarja t. l. v spomin Valentin-a Vodnik-a. — Spored: 1. dr. B. Ipavec: „Ilirija oživljena“, zbor. — 2. Prvikrat: Na mostu. Gluma v jednom dejanji. Po českej poslovenil Fr. Rebec. — 3. dr. G. Ipavec: „Sredi vasi“,

četerospev. — 5. Krilan: „Zaljubljeno morje“, deklamuje gospica Franja Medvedova. — 5. l. pl. Zajec: „Oj banovci“, zbor. — 6. V gorah. Komičen prizor iz čarobnega igrokaza „Zapravljivec“. — Potem ples. — Vstopnina navadna. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — K tej „Besedi“ vabi častite ude in goste najljubnejše odbor.

— (Škofjeloški meščani) napravijo v nedeljo 1. februarja t. l. v prostorih „Pri zelenem drevesu“ plesni venček s tombolo, katerega čisti dohodek je namenjen tamkajšnji revni šolski mladini. Vstopnina: za gospode 40 kr., družina plača 80 kr. — Začetek ob 7. uri. — K tej veselici vabi uljudno odbor.

— (Društvo prost požarne brambe v Vipavi) priredi svojim namenom v prid prihodnjo nedeljo, v dan 1. febr. ples v Tabru, kateremu gode društvo Peinelt. Začetek ob 1/28 ure zvečer. Vstopnina za gospode jeden gold. Odbor.

— (Vabilo k veselici), katero priredi o priliki občnega zbora kmetско bralno društvo v Rušah na svečnico 2. februarja 1885 ob 4. uri zvečer v Maroltovej hiši. Vspored: 1. „Koračnica Viena“, moški zbor, Kumpf. 2. Nagovor predsednika. 3. „Nevesta“, (deklamuje Žvajgarjeva Ana.) S. Gregorčič. 4. „Sirota“, moški zbor, Hajdrih. 5. Pouk o sadje-reji, g. nadučitelj Praprotnik. 6. „Prihod cesarja v Maribor“, deklamuje Ivana Hlebova. 7. „Slovo“, mešan zbor, Hajdrih. 8. „Slavjanska polka“, moški zbor, Sandučič. 9. „Deklica“ ženski četerospev. 10. Poročilo blagajnika. 11. Tombola. 12. „Naš maček“, šaljevi zbor. 13. „Oblačni“, moški zbor. Odbor.

— (Iz Tolmina) se nam piše v 25. dan t. m.: „Naše bralno rokodelsko društvo“ priredilo jo v 21. dan t. m. veselico, ki je bila nam vsem v zabavo in splošno zadovoljnost. Petje pod vodstvom gosp. Volariča bilo je jako krepko in ubrano, posebno dopadale so Volaričeve kompozicije „Venec narodnih pesnij“ in „Železna cesta“, katera slednja še ni natisnjena. Ponašati se smemo, da imamo takega strokovnjaka skladatelja za pevo-vodjo. — Smešna igra „Gospod Čapek“ igrala se je nepričakovano dobro in veliko pohvale so želi: gospici Amalija Jug in Marija Ličen, gg. Josip pl. Premierstein, Ant. Devetak, A. Volarič, Josip Pagon in Fr. Kavčič. Rokodelsko društvo naj le nadalje tako napreduje, kakor doslej in naj si pridobiva vedno več močij. Omika in blagostanje je glavna podlaga za razvoj našega roda.

— (Tržaškemu podpornemu društvu) darovali so povodom društvenega plesa: C. kr. Namestništvo 5 gl., Nj. E. F. M. L. bar. Kober 1 gl., g. dr. Rihard Bazzoni 5 gl., slavna kupčijska zbornica 10 gl., g. cav. Economo 15 gl., slavna zavarovalna banka (Assicurazioni Generali) 10 gl., g. Nabergoj Ivan, državni poslanec 5 gl., g. Josip baron Morpurgo 5 gl., g. vitez Jos. Mauser 5 gl., g. Angeli Josip 5 gl., slavno ravnateljstvo Dreherjeve pivovarnice 5 gl., slavno ravnateljstvo Avstro-ogorskega Lloyd-a 5 gl., slavno ravnateljstvo Tramway-a 3 gl., g. baron Marka Morpurgo 3 gl., g. g. Pauletič Ivan 3 gl., g. Deseppi Domenik 3 gl., g. vitez Friderik Petke 3 gl., g. baron Pavel Ralli 3 gl., g. vitez Josip Burgstaller 2 gl., g. Urbančič, c. kr. državni zastopnik 2 gl., g. dr. Schrott Ferd., c. kr. državni zastopnik 2 gl., g. dr. Biscak 1 gl., slavno ravnateljstvo c. kr. pošte 1 gl., g. Richtig 1 gl., g. Yanropulo effendi, konsul 1 gl., g. dr. Jernej Biasoletto 1 gl., g. Norberti Jeroniti 1 gl., g. Stanich Ivan 1 gl., gosp. Udovih Josip 1 gl., g. Seravallo 1 gl., g. Bertulin Josip 1 gl., g. Domenig 1 gl., g. Bott 1 gl., gosp. Schwartz 1 gl., g. dr. Vuinovich Nakich 1 gl., g. Ragenković 1 gl., g. Terpin Francesco 1 gl., gospa Sagrajšek 1 gl. Za to podporo izreka najiskrenejšo zahvalo

Vodstvo Tržaškega podpornega društva.
Trst, dne 24. januarja 1885.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 28. januarja. (Reuterjevo poročilo.) Wolseley brzojavlja: Prisvojili smo si Metammeh, Stewart težko ranjen. Wilson se je na parobrodu odpeljal v Kartum.

Razne vesti.

* (Umor v kaznilnici.) Iz Monakovega se piše 17. t. m.: Včeraj je v prisilni delalnici v Vel. Salci mlad delavec s kuhinjskim nožem zabol učitelja Kloseja, da je takoj umrl.

* (Najstarejši prostozidar.) 21. t. m. umrl je v svojem stanovanju v Londonu William Elliot, načelnik bankine firme „Elliot, Pearse & Co.“ v 92. letu svoje dobe. Pokojnik veljal je v Evropi in najbrže tudi po vesoljnem svetu za najstarejšega prostozidarja, ker je že pred 70 leti vstopil mej „prostomavtarje“.

* (Huda zima na Španjskem.) V španski prvo stolnici vlada letošnja zima tolik mraz, da jednakega ljudje že ne pomnijo 20 let. Mraz od — 6 do — 10 stopinj, to za Madrid že ni nikakoli malenkost. Gore okoli Madrida so že od Božiča vedno s snegom pokrite in šestokrat brije in piše taka burja, ko po našem Krasu. A kaj je ta zima proti onej na deželi! — V Viktoriji imajo sedaj mraza — 14, v Burgos-u — 18, v Segoviji — 27, v Navari — 29 in v Soriji še celo — 36 stopinj. Vrh tega trpi ves promet po železnica zaradi velikega snega; sneži pa vedno dan za dnevom. V baskijskih pokrajinah leži snega že za 8 čevljev na debelo. Po severni Španiji zamrzne so vse reke. Še celo po južni pokrajini Andaluziji, katera je toliko trpela po zadnjih potresih, je tako hud mraz in toliko snega, da se po pravici bojijo za vinograde, sladorne in pomarančne nasade.

* (Nesreče po angleških železnica.) Zadnje dni predložili so obrtnemu uradu seznam o nezgodah po železnica Velike Britanije od 1. januarja do konca septembra 1883. Človeku, čitajočemu mnogoštevilne podatke raznovrstnih nesreč, se dozdeva, da ima v rokah poročilo ali bulletin o kakem bitki. Ponesrečilo se je v 9 mesecih lanskega leta po angleških železnica 6691 ljudi, mej katerimi je 859 mrtvih in 5832 težko ali lahko ranjenih. Mej mrtveci nahaja se 108 potnikov, 395 pri železnici službujočih in 356 drugih oseb, mej ranjenci pa 556 potnikov, 1743 železniških uradnikov in 3533 drugih oseb.

* (Živa pokopana.) Iz Barcelone se piše: Gospa Omane, mlada soproga nekega častnika je 17. t. m. naglo brez vsake posebne bolezni umrla. Truplo umrle položili so tretji dan po smrti v kapeli v bližnji soseski ležčega gradu v rodbinsko rakev k večnemu počitku. Ko so pogrebci odšli iz kapele, gre stara služkinja k rakvi, da bi molila še jeden očenaš za dušo pokojne svoje gospodinje. Kar zapazi skozi stekleno pokrivalo sredi krste, da mrtva vzdiguje svojo roko. Strašen krik zažene starka in spravi vse prebivalce v gradu kvišku. Prenesli so potem oživel iz rakve v sobo in prisotni zdravniki izjavili so stanje mlade gospe za nenavarno. Kmalu bi bila nesrečna gospa postala žrtva krča, kateri je baje nastal, ker je bila noseča.

* (Številjenje v Surinamu.) Prebivalci v Surinamu poslužujejo se pri številjenju prstov na rokah, tako da prištevši do petega prsta, ne reko: pet, marveč: jedna roka. Pri 6. ali 7. prstu druge roke štejejo: jedna roka in jeden ali dva prsta ter pri 10. prstu pravijo: dve roki, pri 15. pa tri roke. A pri 20. prstu ne reko več: štiri roke, ampak: jeden človek. Za število 47 glasi se pri Surinamcih: 2 človeka, jedna roka in 2 prsta. In tako štejejo dalje do 100, katero število imenujejo: pet ljudi, in potem vedno tako dalje. Posebno nepripraven, da celo nerabljev je ta sistem za blagajne, računske zavode in banke, kjer je treba računati s posebno velikimi števili.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovijo, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravišтво „Slov. Naroda“.

Tuji:

27. januarja.

Pri **Stroze**: Pl. Kautsch, Fessler z Dunaja.
Pri **Matije**: Neukranz iz Berolina. — Bauermann z Dunaja. — Dekleva iz Gorice. — Schwarz iz Budimpešte. — Bernlocher, Plau z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

26. januarja: Janez Krušič, delavec, 28 let, Gledališke ulice št. 1, za presilnim žganjem.
27. januarja: Meta Rant, uradnega sluga udova, 62 let, za slabostjo v sta osti. — Anton Škafar, hišni posestnik, 72 let, Črna vas št. 16, za oslabiljenjem.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Tržne cene v Ljubljani

dné 28. januarja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 30	Špeh povojen, kgr.	74
Rež, „	5 4	Surovo maslo, „	8
Ječmen, „	4 5	Jajce, jedno	3 5
Oves, „	2 92	Mleko, liter	8
Ajda, „	4 55	Goveje meso, kgr.	61
Proso, „	5 85	Telečje „	68
Koruza, „	5 40	Svinjsko „	54
Krompir, „	2 86	Kostrunovo „	36
Leča, „	8	Pišance „	50
Grah, „	8 50	Golob „	18
Fazol, „	8 50	Sen, 100 kilo	1 69
Maslo, kgr.	94	Slama, „	1 51
Mast, „	82	Drva, trda, 4 metr	8
Špeh frišen, „	54	„ mehka, „	5 20

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
27. jan.	7. zjutraj	741 80 mm.	— 5° 0' C	sl. zah.	obl.	
	2. pop.	740 90 mm.	— 0° 4' C	sl. zah.	d. jas.	0 00 mm.
	9. zvečer	741 54 mm.	— 7° 8' C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura — 4° 1', za 2° 7' pod normalom.

Dunajska borza

dné 28. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 55	kr.
Srebrna renta	84 „	„
Zlata renta	106 „ 25	„
5% marena renta	98 „ 55	„
Akcije narodne banke	868 „	„
Kreditne akcije	303 „ 10	„
London	123 „ 70	„
Napol	9 „ 76	„
C kr cekini	5 „ 80	„
Nemške marke	60 „ 40	„
4% državne srečke iz 1854	250 gld 126	„ 50
Državne srečke iz 1861	100 gld 173	„ 25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 40	„
Ogrska zlata renta 6%	— „	„
„ 4%	97 „ 75	„
„ 5%	93 „ 95	„
5% štajerske zemljišče odvez obliq	104 „	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld 115	„ 75
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122 „ 50	„
Prior obliq Elizabetine zapad. železnice	112 „	„
Prior obliq Ferdinandove sev. železnice	105 „ 50	„
Kreditne srečke	100 gld 176	„ 25
Rudolfove srečke	10 „ 19	„ 50
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 104	„ 25
Tramway-društ. velj 170 gld a v.	210 „ 80	„

Globoko užaljeni objavljajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem jako bitko vest, da je njih iskreno ljubljena mati, oziroma tašča

FRIDERIKA EDER, roj. RIEDL,
krčmarica v „Švicariji“,

po dolgej, jako težke bolezni, previdena s sve timi zakramenti za umirajoče, danes 27. januarja ob 6. uri zvečer, v 60. letu svoje dobe, preselila se na boljši svet.

Pozemeljski ostanki predrage pokojnice bodo se v četrtek 29. januarja ob 3. uri popoldne v hiši žalosti v Tivolske „Švicariji“ slovesno blagoslovili in potem na pokopališču pri Sv. Krištofu v svojo gomilo položili.

Svete maše zadušnice čitale se bodo v cerkvi Marijinega oznanenja.

Za tiho sožaljenje se prosi.

V Ljubljani, dné 27. januarja 1885.

Ivan Eder,

sin.

Ferdinand Denks, Terezija Denks r. Eder, Ana Eder, zet. hčeri.

(61)

Prave, garantirane

voščene sveče in voščene zavitke

priporoča visokočastiti duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni

OROSLAV DOLENEC,

(12—9) svečar v Ljubljani.

KUPUJTE S FIRMOM

priporoča po niki ceni

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani

J. HEINDL-ov cerkveni umeteljni zavod,

DUNAJ, STEFANSPLATZ Nr. 7 (v knežje-nadškofjske palači), priporoča se za točno in vestno preskrbovanje

cerkvenih paramentov,

kakor: ornatov, pluvijalov, mašnih oblek, zastav (za cerkve, šole in društva), nebesov (baldahinov) itd.

Prenašanja, poprave in montiranje paramentov svojega dela se po ceni zaračuni. Na zahtevanje razpošilja kataloge križevih potov, jastic, božjih grobov, cerkvenih zastorov zastov in franko. (60—1)

Izprašani

poštni in brzojavni odpravnik

s prav dobrimi spričali isče mesta. Na zahtevanje je pripravljen kavej položiti. — Dopise se prosi z naslovom: Josip Zavržek v Velikih Laščah. (56—2)

Manjši hôtel

ali

večja gostilnica

v Ljubljani ali na deželi kje na Kranjskem, katero zelo obiskujejo trgovci in drugi tnci isče se v nateu. Ponudbe vsprejema Fran Müller-jeva časnikarska agentura v Ljubljani. (51—2)

Preselitev trgovine.

Slavnemu občinstvu se zahvaljujem za do sedaj izkazano mi zaupanje in si usojam naznanjati, da sem opustil svojo dosedanje prodajalnice v g. Plantz-ovej hiši na Starem trgu in se preselil v novo priredjeno prodajalno co

na Starem trgu št. 15,

kjer sem vso zalogo združil.

(59—1)

Za mnogobrojna naročila se priporoča

PEREGRIN KAJZELJ,
trgovina s steklom,
Stari trg, Ljubljana.

Dr. Spranger-jevo zdravilno mazilo

j mlje takoj pekočino in bolečine vsem ranam in bulam, zabranjuje divje meso, izvleče vsaka ulesa brez razmehčnega sredstva in brez rezanja skoraj brez bolečin. V kratkem času ozdravi prsnega raka, krvava ulesa, zastarane poškodbe na nogah, zavrtine, ožbljine, prisadne rane, razpokane roke itd. Hitro pomaga pri kašlju, dušvnu kašlju, difteritidi, trganju, bolečinah v križi, revmatizmu v členkih. Dobiva se škatljica po 30 kr. pri lekarnarji J. Swobodi, v Ljubljani, na Prešernovem trgu. (715—12)

Cvet zoper trganje

je odločno najbolje zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrple ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Malič“ z zavezo stojcem znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

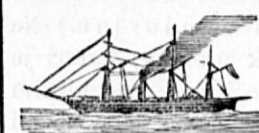
Naročila z dežele izvrše se takoj v lekarni „pri samorogu“ JULIJ pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani. (4—2)

Važno

za vsacega trpečega na živcih.

Samo z elektriko se da do temeljito odstraniti slabosti živcev. Moj novi indukcijski aparat električni stroček se da lahko roko voditi in bi ne smel manjkati pri nobeni rodlini. Trganje, revmatizem, omedlevico, zobobol in revmatični glavobol in sploh vse bolezni živcev ozdravijo se z indukcijskim aparatom. Cena aparatu z obširnimi nakazilom, kako rabiti, 8 gld. — Naročiti se morejo samo direktno pri meni. (741—19)

Dr. F. Beeck, Trst, 2 Via Ponderes 2.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „East Anglia“, okolu 3. februvarja 1885. Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na

(20—7)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglajen, generalnega agenta v Trstu.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.